

حقوق
مصرف
کننده

پول بده کارنامه بگیر!

سمیه محمدنیا حنایی - پدر برای گرفتن کارنامه و پرونده دخترش به مدرسه مراجعه کرد. فردی که متصدی چنین کاری بود، یک برگه کوچک جلوی پدر گذاشت که روی آن شماره حساب مدرسه نوشته شده بود. از پدر خواست تا مبلغ ۷۰۰ هزار تومان را برای حساب مدرسه واریز کند! پدر که از این رفتار شوکه شده بود، پرسید: مگر مدرسه دختر من دولتی نیست؟ متصدی توضیح داد که مدرسه از ابتدای سال هیئت امنایی شده و این مبلغ بابت خدمات مدرسه است و صرفاً خرج مدرسه خواهد شد. اما پدر اصلاً زیر بار نمی رفت به ویژه این که امسال بچه ها عملاً

تنها ۵ ماه مدرسه رفته بودند و در آن ماه ها نه خبری از کلاس فوق برنامه بود و نه اردویی. کشمکش میان پدر و متصدی مدرسه بالا گرفت و پدر عصبانی از اتاق بایگانی بیرون آمد. آخر سال که می شود، بیشتر والدینی که فرزندانشان را در مدارس به اصطلاح هیئت امنایی ثبت نام کرده و در طول سال چیزی به عنوان کمک به مدرسه پرداخت نکرده اند، دچار هول و ولای می شوند! و می دانند که باید به گونه ای اولیای مدرسه را راضی کنند تا کارنامه سال تحصیلی فرزندانشان را تحویل بگیرند. اما واقعیت این است که در قوانین آموزش و پرورش چیزی به نام شهریه هیئت امنایی وجود ندارد و مبالغی که با عنوان کمک به مدرسه از والدین گرفته می شود دارای وجهت قانونی و اجباری

نیست. مدارس هیئت امنایی براساس دستور العمل وزارت آموزش و پرورش مجاز به دریافت هزینه های خدمات اضافی و فوق برنامه وزارتخانه هستند. پس اگر شما در هنگام تحویل کارنامه با چنین موضوعی مواجه شدید می توانید فهرست خدماتی که خارج از برنامه مصوب آموزش و پرورش، مدرسه برای فرزندان اجرایی کرده است بخوانید و سپس براساس آن فهرست هزینه خدمات اضافی را ببرید. چنان چه اولیای مدرسه از ارائه فهرست خودداری کردند می توانید مراتب را از طریق اداره آموزش و پرورش منطقه و دایره آموزشی مربوط به راحتی پیگیری کنید. لازم به ذکر است در بیشتر مواقع اداره منطقه به نفع اولیای دانش آموزان وارد عمل می شود.

در قوانین آموزش و پرورش چیزی به نام شهریه هیئت امنایی وجود ندارد و مبالغی که با عنوان کمک به مدرسه از والدین گرفته می شود دارای وجهت قانونی و اجباری نیست

مقایسه سبد هزینه ای ثروتمندان و نیازمندان

کدام دهک چه مصرف می کند؟

محمد حقگو
روزنامه نگار

یک تناقض توری: تازه ترین آمارهای توری نشان می دهند که در سال ۹۸ و بر خلاف انتظارات، نرخ تورم دهک های درآمدی بالاتر (ثروتمندتر) بیشتر از دهک های درآمدی پایین تر بوده است. به طوری که دهک اول (کم درآمدترین دهک) با نرخ تورم ۲۸/۵ درصد و دهک دهم با نرخ تورم ۳۴/۶ درصد مواجه شده است. حتی مشاهده می شود که نرخ تورم کالاهای خوراکی برای دهک های ثروتمند از تورم کالاهای خوراکی برای دهک کم درآمد بیشتر بوده است.

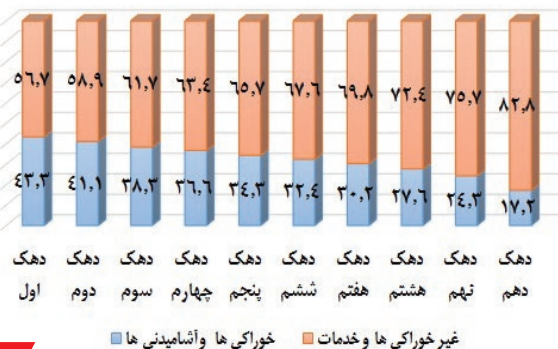
۱

آمارهای تورم نشان می دهد که در سال ۹۸، خانوارهای پردرآمد با تورم بیشتری نسبت به خانوارهای کم درآمد مواجه بوده اند. موضوعی که در نگاه اول کمی عجیب به نظر می رسد. با این حال، نگاهی به جزئیات سهم کالاهای مختلف از سبد هزینه خانوارها در دهک های مختلف، برخی دلایل این مسئله را روشن می کند. در این گزارش ما این مسئله را با تاکید بیشتر بر داده های گروه خوراکی ها برای دهک های مختلف بررسی کرده ایم. این داده ها نشان می دهند که سیاست های حمایتی دولت می بایست تا چه میزان هوشمندانه و به تناسب دهک های درآمدی اتخاذ شوند.

چرا تورم خوراکی دهک های کم درآمد بیشتر شد؟ علت موضوع پیش آمده را می توان در وزن گروه های این بخش و درصد تغییر قیمت آن ها جست و جو کرد. به عنوان مثال همان گونه که ملاحظه می شود، در دهک های پایین، وزن گروه «نان و غلات» بیشتر از دهک های بالاست. با این حال، این گروه با تغییر قیمت زیادی در سال گذشته مواجه نشد. اما از سوی دیگر در دهک های بالای درآمدی، گروه «گوشت» از وزن بیشتری در سبد هزینه خوراکی خانوارها نسبت به دهک های کم درآمد برخوردار است و در عین حال، این گروه، بارشد قیمت قابل توجهی در سال قبل مواجه شد.

۳

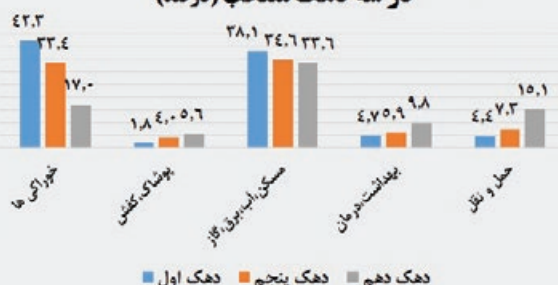
سهم کلی خوراکی ها و غیر خوراکی ها از سبد هزینه خانوار

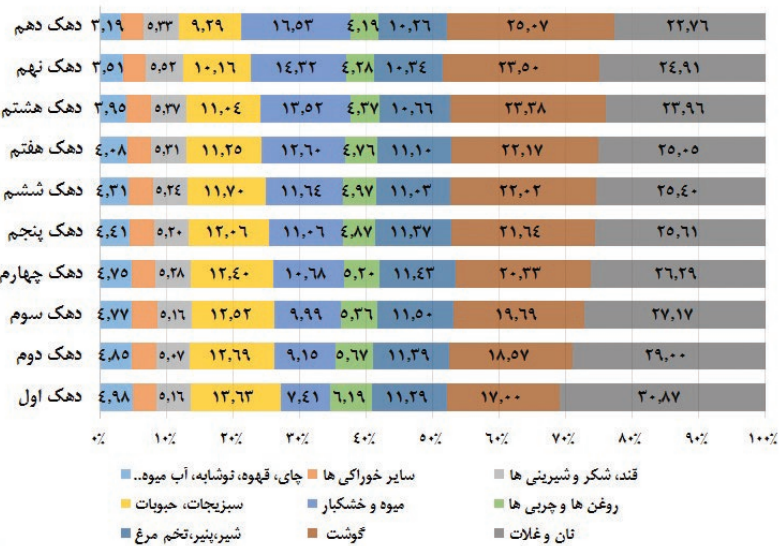
سهم بیش از دو برابری کالاهای خوراکی در سبد هزینه خانوار دهک اول نسبت به دهک دهم، تورم بیشتر گروه های پردرآمد در حالی است که به عنوان مثال و به طور معمول، سهم کالاهای خوراکی از هزینه دهک های ثروتمند کمتر است و در نتیجه این خانوارها می بایست با تورم به نسبت کمتری از کالاهای خوراکی در سبد هزینه خود مواجه شوند.

۲

سهم ۵ قلم اصلی از هزینه خانوار در سه دهک منتخب (درصد)

سهم خوراکی ها از سبد هزینه خوراکی هر دهک

در این گزارش ما این مسئله را با تاکید بیشتر بر داده های گروه خوراکی ها برای دهک های مختلف بررسی کرده ایم. این داده ها نشان می دهند که سیاست های حمایتی دولت می بایست تا چه میزان هوشمندانه و به تناسب دهک های درآمدی اتخاذ شوند

وجود این نکات، موجب می شود تا ضرورت دهک بندی خانوارها برای تعیین و تفکیک نوع حمایت از آن ها بیشتر آشکار شود. به عنوان مثال، نگاهی به سهم ۵ قلم اصلی مصرفی خانوار در بودجه سه دهک اول، پنجم و دهم نشان می دهد که در خوراکی ها، سهم این گروه از کالاهای دهک اول، کمتر از نصف دهک است. بنابراین برای این خانوارها، حمایت های غذایی، اهمیت فوق العاده ای خواهد داشت. با این حال، سهم مسکن در بودجه خانوارهای دهک های مختلف، تغییر زیادی ندارد و نشان می دهد که دولت می بایست برای توسعه کل بخش مسکن با استفاده از الگوهای مصرفی استاندارد اقدام کند. از سوی دیگر و به عنوان مثال، سهم حمل و نقل در سبد مصرفی خانوارهای پردرآمد، در حدود چهار برابر دهک های ضعیف است که ضرورت توزیع عادلانه تر یارانه بنزین را آشکار می سازد.

۴